

DANIEL OLTEAN

50 DE SECUNDE

Cîștigătoare a concursului UNITER
Cea mai bună piesă românească a anului 2017

În **Selecția finală** a concursului au mai fost
nominalizate:

O mie nouă sute optsprezece reîncărcat
de Radu Macrinici

Faraonul și luminițele de la capătul tunelului
de Gheorghe Truță

Captivi de Caliopia Hodorogea

Delegatul de Petru Barbu

Programul PIESA ANULUI
se desfășoară sub egida și cu sprijinul
CASEI REGALE A ROMÂNIEI

Editură a UNITER

Coperta: **Dan Stanciu**

Redactor: **Elena Popescu**

© *Editura UNITEXT a UNITER, 2018*

Colecția **PIESE NOI**

Seria **DRAMATURGI ROMÂNI**

ISBN: **978-973-8129-66-5**

DANIEL OLTEAN

TEATRU

50 DE SECUNDE

Editura UNITEXT

București, 2018

Motto:

*Singurătatea nu te învață că ești singur,
ci singurul.*

Personajele:

FIUL: 40 ani

ANCHETATORUL: 40-45 ani

MAMA

SCENA 1

(Anchetatorul și Fiul, la masa dintr-un birou de anchetă)

ANCHETATORUL: Ați povestit cuiva ce aveți de gând să faceți?

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: Ați avut certuri în familie?

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: Există antecedente legale de agresiuni?

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: Aveți o relație stabilă cu cineva?

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: Aveți un loc de muncă?

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: Credeți în Dumnezeu?

FIUL: Nu.

heblu

SCENA 2

(Fiul)

FIUL: Le comandasem prin poștă cu o săptămână înainte. Trei volume despre creșterea și exploatarea albinelor. Sigur că nu aveam nicio clipă intenția să-mi cumpăr stupi... nici nu aveam unde să-i țin și nici nu mai aveam timp pentru așa ceva. După ce am ridicat coletul, am ieșit în stradă. M-am uitat atent în jur să văd dacă nu sunt urmărit. De fapt, speram să mă observe cineva și să i se pară că duc un pachet misterios. Sau care, poate, conținea ceva ilegal. Dar, în mod ciudat, străzile erau pustii. Și atunci m-am gândit. Țsta e semnul. Astăzi.

heblu

SCENA 3

(*Mama și Fiul*)

MAMA: Nu așa se leagă șireturile! (*către public*) Învață foarte greu cum se leagă șireturile. Apoi, o face oarecum rudimentar: două funde pe care le înnoadă. Ceilalți copii râd de el și asta îl enervează cumplit. Totuși, când încerc să-l învăț, refuză iritat.

MAMA: Trebuie să-ți pui fular! (*către public*) Nu suportă fularul. Ba că-l strânge, ba că e prea lung... și așa de frumos i-l leg...

MAMA: E prea cald, leagă-ți bluza la brâu, altfel transpiri. (*către public*) Preferă să moară de cald.

MAMA: Uite ce costum frumos ți-am cumpărat, nu merge fără cravată. (*către public*) Niciodată, dar niciodată nu-i iese nodul.

MAMA: Uite, unul simplu... pe care îl poți dubla... Sau cu fundă. Uite, cu fundă! Cu două! ...Sau dacă vrei să fie mai.. (*se oprește și îl privește lung*)

MAMA: Nu ești atent. Niciodată nu ești atent!

FIUL (*către public*): În ziua aceea, stând în mijlocul străzii, cu cărțile despre albine sub braț, am știut.

heblu

SCENA 4

(Fiul și Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Trebuie să-ți aduc la cunoștință învinuirea.

FIUL: Ce cuvânt straniu: *învinuire*.

ANCHETATORUL: Să-i spunem atunci acuzația. E același lucru.

FIUL: Credeți?

ANCHETATORUL: Sunt termeni uzuali.

FIUL: Uzuali... dar sesizați că există o diferență.

ANCHETATORUL: Interesant, ascult...

FIUL: Dacă spuneți învinuire, mă gândesc, firește, la vină. Și ea ține exclusiv de mine...

ANCHETATORUL: Așa...

FIUL: Dar acuzația ține de dumneavoastră.
Când afirmați că am o vină, simt că ar trebui să mă gândesc serios la asta. În timp ce, atunci când mă acuzați, singura mea reacție e să mă apăr... cum preferați?

ANCHETATORUL: Cum prefer? (*pauză*) În fine, termenul procedural e *învinuire*. Și, tot procedural, ai dreptul la un avocat.

FIUL: Dacă ați ales *în-vinuirea*, atunci aleg și eu să rămân singur.

ANCHETATORUL: Poate totuși ar fi mai bine...

FIUL (*întrerupându-l*): Știu ce trebuie să spun.

ANCHETATORUL: Bine. (*studiază niște hârtii pe care le are pe birou*): Da. Ești *învinuit* că în ziua de 8 mai ți-ai ucis mama prin sugrumare. Fapta se încadrează în prevederile articolului...

FIUL (*îl întrerupe*): Aș vrea să trecem peste asta...

ANCHETATORUL: E obligația mea.

FIUL: E atât de rece.

ANCHETATORUL: Poftim?

FIUL: Limbajul ăsta juridic.

ANCHETATORUL: E o anchetă.

FIUL: Da, dar..

ANCHETATORUL: Trebuie să fie rece. Articolul 199 aliniatul 1, raportat la articolul 188 aliniatul 1 Cod penal. Omor asupra unui membru de familie. Pedeapsa prevăzută de lege e de la 10 la 25 de ani. Ai dreptul să dai o declarație. În același timp, ai dreptul să nu declari nimic în acest moment, tot ceea ce declari putând fi..

FIUL: E ca în filme.

ANCHETATORUL: Da. Sau mai bine zis, în filme e ca în realitate. Deci, dai o declarație?

FIUL (*dintr-o suflare*): M-a ironizat când i-am arătat cărțile pe care le-am cumpărat. Niște cărți despre albine. Dar eu știam că mă va lua peste picior. De aceea i le-am și arătat. Apoi am ucis-o.

ANCHETATORUL (*puțin derutat*): S-o luăm de la început.

FIUL: Dar asta e tot.

ANCHETATORUL: Nu e o declarație. E mai curând o afirmație. Trebuie să stabilim exact. Dacă nu te simți în stare să declari acum...

FIUL (*brusc și direct către Anchetator, întrerupându-l*): Spuneți-mi, vă gândiți des la moarte?... ce întrebare... vă gândiți... cu asta lucrați.

ANCHETATORUL: Cu *asta*?

FIUL: Cu moartea. Dar la moartea dumneavoastră... la ea, vă gândiți când...

ANCHETATORUL (*întrerupându-l*): Nu suntem aici să aflăm la ce mă gândesc eu. Mai curând să *aflăm* la ce te gândești tu... Să revenim la declarație (*pauză*). Și mai ales la ce te-ai gândit atunci.

FIUL: La nimic.

ANCHETATORUL (*îl privește lung*): Da, toți avem uneori senzația asta... dar oamenii se gândesc tot timpul la ceva. Poate nu-ți amintești, dar acum ar fi bine s-o faci. Așa că, te întreb din nou, la ce te-ai gândit atunci?

(*pauză lungă*)

ANCHETATORUL: Ascult

FIUL: Nu pot, nu e nimic... poate...

ANCHETATORUL: Poate?

FIUL: Poate mă gândeam că ... ea nu înțelege.

ANCHETATORUL: Că o ucizi? Nu înțelegea
că o ucizi? O strângeai de gât... nu cred
că era ceva obișnuit între voi.

FIUL: Niciodată, niciodată nu am atins-o așa.

ANCHETATORUL: Nu ai agresat-o niciodată,
asta vrei să spui? Dar ea pe tine, te...

FIUL: Mama? Mama mă iubea.

ANCHETATORUL: Părinții *iubitori* educă
și, uneori, asta include și...

FIUL: Nu, ea nu *includea* asta.

ANCHETATORUL: Perfect! S-o luăm altfel.
Atunci când... (*face o pauză*)... i-ai spus
ceva?

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: Ea a spus?

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: A încercat să se apere?

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: Ai privit-o în ochi?

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: Ea pe tine?

(*pauză*)

FIUL: Nu știu.

heblu

SCENA 5

(Fiul)

FIUL (*monolog*): Ce ușor devii matur. Când o să fii mare ... când o să fii mare... Și deodată ești. Dar nici nu ești. Toată lumea spune despre copii că au nevoie de protecție. Dar, abia când te-ndepărtezi de copilărie te sperii cu adevărat. (*pauză*) Când am împlinit 25 de ani, mi-a făcut cadou o excursie la Paris. La Disneyland. De două persoane.

MAMA: E minunat acolo. Vai, cum o să-ți placă. Am găsit cazare foarte aproape și avem reducere la biletele de intrare. Trei zile. 50 de euro. Amândoi. Acces total. O să vezi ce frumos...

(pauză)

FIUL: Și nu poți face nimic. Nu poți refuza cadoul pe care ți-l face mama ta. Sacrificiul ei...

(Mama și Fiul față în față, pe fundal zgomot din parcul de distracții)

MAMA: E prea periculos pentru tine.

MAMA: Uite mașinuțe, ție îți plac tare mult.

MAMA: Nu bea cola aia, e rece, o încălzește mama.

MAMA: Trebuie să țintești rățuștele.

MAMA: Două fise tu, două fise eu.

MAMA: Am auzit că se poate defecta.

MAMA: Vezi? Ți-am spus că e frig.

MAMA: Ce scumpă e supa asta... eu o fac mai bună.

MAMA: Ei, ei, e a treia bere...

(zgomotul parcului dispare, se aude sonorul televizorului, în franceză)

MAMA: Putem uni paturile.

MAMA: Mâine mergem la muzeu.

MAMA: Stinge televizorul.

(sonorul dispare, liniște, pauză)

MAMA: Paris! Cine e ca noi?

heblu

SCENA 6

(Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Morții pun cele mai multe întrebări. Ei sunt... incomozi. Pentru că nu mai sunt acolo și totuși sunt... în felul lor..

Nimeni nu se înghesuia la criminalistică. Și mulți din cei care încercau, renunțau repede. Nu și eu. Primul mort pe care l-am văzut era un copil. Era întins pe spate, un picior îi atârna peste marginea patului atingând podeaua cu vârful degetelor. Pijamaua cu Superman era străpunsă în mai multe locuri de lovituri de cuțit, iar sângele făcuse desene curioase pe lenjeria albă. Nu avea mai mult de 8 ani, iar ochii îi

erau deschiși și fixați spre fereastră. Acolo zăcea un bărbat care încercase să o deschidă. Tatăl. Și-a ucis copilul în somn, după ce mama fugise de-acasă... Apoi și-a tăiat venele. Casa era plină de sânge... încercase să iasă și a căutat cheile.

Stăteam cu agenda în mână și nu-mi puteam dezlipi ochii de trupul copilului. „Hai, o să te obișnuiești, avem treabă”, mi-a spus polițistul cu care venisem la fața locului. O să mă obișnuiesc? L-am privit uimit și am dat mecanic din cap. Apoi încep să notez... îmi place să notez tot, e partea interesantă... rareori îmi scapă ceva.

În drum spre casă m-am oprit la barul din cartier unde am băut repede 100 de vodcă. Abia atunci am început să tremur. Ochii larg deschiși ai copilului mă urmăreau și parcă așteptau un răspuns... barul se umplea încet-încet și i-am privit pe cei de la mese. Oricare dintre ei, într-o zi, ar fi putut ...

(pauză)

Nimeni nu te învață să suporti prezența morților. Pentru că nimeni nu știe. Sfaturile de la cei cu experiență sau din tratate sunt despre ce să faci în prezența celui viu. A ucigașului. E normal să te temi de el, dar să ascunzi cât mai bine asta.

Dar eu mă temeam doar de morți. Toate anchetele mele se petreceau în prezența morților (*face o pauză*)... morții pun cele mai multe întrebări.

heblu

SCENA 7

(Anchetatorul, Fiul)

FIUL: De ce îmi puneți atâtea întrebări?
V-am spus de la început, eu am ucis-o.

ANCHETATORUL: E datoria mea... asta...
să pun întrebări. Și-apoi, sunt cazuri
în care – din cine știe ce motive – unii
recunosc fapte pe care nu le-au făcut.

FIUL: Da, poate pentru a salva pe cineva.

ANCHETATORUL: Da, poate pentru a
salva pe cineva.

FIUL (*râde*): Dar eu nu am pe cine să
salvez... acum chiar nu mai am pe cine
să salvez.

ANCHETATORUL: Ce vrei să spui?

FIUL: E simplu, nu o aveam decât pe mama. Doar pentru ea aş fi putut face un gest ca ăsta.

(pauză)

ANCHETATORUL: Care e relația cu tatăl tău?

FIUL: Tatăl?! Ce frumos sună. Dar nu există așa ceva. Tatăl ăsta a plecat când eu aveam trei ani....așa, pur și simplu.

ANCHETATORUL: Dar ați păstrat legătura.

FIUL: Fără îndoială. Dacă legătură se poate numi că m-a sunat să mă felicite când am terminat liceul. Realizați? Niciun semn 15 ani și, brusc, felicitări... I-am spus mulțumesc și am închis. De-atunci, au trecut alți 20 de ani. Dar știți ce? Îi aud și acum vocea. Da, avea o voce foarte plăcută... puteți nota: ucigașul are un tată cu vocea foarte plăcută.

ANCHETATORUL (zâmbeste): Mai curând, *suspectul* a fost crescut doar de mamă. Dar asta ar ridica o îndoială că ai ucis-o...

FIUL: Atunci nu notați asta. V-ar complica ancheta...

ANCHETATORUL: Adică?

FIUL: Mama spunea că o greșeală recunoscută e pe jumătate iertată... da, știu, toate mamele spun asta, dar mama îmi spunea tot timpul că, în ceea ce mă privește, dacă voi greși vreodată, să știu că iertarea va fi totală. Dar mama nu mai există. Iar dumneavoastră nu puteți face asta în locul ei...

ANCHETATORUL (*confuz*): Să fac ce?

FIUL (*râzând*): Să-mi oferiți iertarea totală.

ANCHETATORUL (*o pauză scurtă*): ...iertarea?

FIUL: Chiar dacă ați vrea.

(Anchetatorul îl privește surprins, derutat)
(pauză de tăcere)

FIUL: Sunt primul?

ANCHETATORUL: Cum adică?

FIUL: Care și-a ucis mama? (*Anchetatorul, nedumerit în continuare*)...din cariera

dumneavoastră, vreau să zic... Îmi imaginez că ați avut cazuri groaznice...

ANCHETATORUL: Groaznice?

(Tăcere, timp în care Fiul studiază biroul și observă o lupă)

FIUL: Aveți și dumneavoastră?

ANCHETATORUL: Poftim? *(se încruntă)*
Ce să am?

FIUL: O lupă.

ANCHETATORUL *(privește lupa):* A, da,
am primit-o de la colegi...

FIUL: Sunt sigur că vă apreciază toți...

heblu

SCENA 8

(Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Nu știu dacă nu a fost o ironie din partea lor. Când am împlinit 15 ani de carieră și 10 de criminalistică, mi-a crescut salariul. Vechime. *În sfârșit ești vechi*, mi-a spus șeful, *trebuie să dai de băut*.

La ora 1 erau toți la mine în birou. Colegii mei care de ani de zile nu mă mai chemau cu ei niciunde. Apoi grefierile: cea nebună care, deși *eu* lucram cu ea, avea vise erotice doar cu colegul meu de birou și mi le povestea în fiecare dimineață; cea cu care copilărisem și care încă se purta cu mine ca și cum mai eram copil,

apoi cea care în prima ei săptămână îmi zâmbea tot timpul și apoi am aflat că o făcea pentru că nu știa să bată la mașină. După ce a învățat, nu mi-a mai zâmbit... Niciodată nu a mai fost atâta lume în biroul meu... unii nu mai *fuseseră* niciodată. Ce mai veselie! Au făcut shoturi de vodcă, asta era pasiunea unei alte grefiere... Da, ce mai veselie... pe la 4, cineva și-a amintit de mine: *Cadoul! Am uitat să-i dăm cadoul!* Lupa era una mare, din aceea prin care dacă te uiți de foarte aproape, obiectele sau ființele devin înspăimântătoare. *Hai, până la fund, bea să uiți de morți!* Și am băut. Mai întâi două shoturi, apoi alte două...

Îi văd pe toți râzând și mă uimește că la mine în birou se poate întâmpla asta. Un alt pahar. Mă simt tot mai bine, așa că iau lupa și o îndrept către fiecare până aproape le ating fețele. Cea care nu mă visa îmi cere să-i așez lupa în dreptul sânilor, un coleg își face cruce de trei ori. Celelalte trei fete își apropie capetele ca și cum ar fi în fața unui aparat de fotografiat. Una râde,

una zâmbește, iar alta își acoperă cu palmele jumătate din față. Opresc lupa pe imaginea asta. Gata poza... Sâni, cruci, zâmbete, palme și pahare, toate se învârt haotic în mintea mea. *„Dostoievski! Ia uite, citim literatură în timpul programului!”*. Șeful ține în aer cu două degete, ca pe un corp delict, cartea ridicată de pe biroul meu. Îi văd degetele imense ca pe două mâini murdare, smulg violent cartea și o închid în fișet. Și asta e ultimul lucru pe care mi-l amintesc.

heblu

SCENA 9

(Anchetatorul, Fiul)

ANCHETATORUL: La ce te gândeai atunci?

(pauză)

FIUL: Că o să dispară pur și simplu.

(pauză)

ANCHETATORUL: Și a dispărut?

FIUL: Nu de asta suntem aici? Dar voiam să fiu sigur. Nu-mi plac incertitudinile.

ANCHETATORUL: Incertitudinile?

FIUL: Odată mi s-a întâmplat ceva foarte ciudat. A murit un prieten, dar nu am putut să merg la înmormântare. Așa că, pentru mine, el doar dispăruse.

Plecarea lui era o ficțiune. După câțiva ani, eram pe o insulă în Brazilia.

ANCHETATORUL: În Brazilia? Ai fost în Brazilia?

FIUL: O săptămână. Verișoara mea locuia în Sao Paulo și ne-a făcut cadou mie și mamei o mică excursie. În cel mai îndepărtat loc pe care mi-l puteam imagina. Un sat la capătul lumii. Și într-o zi, dintr-o barcă au coborât câțiva pescari. Și l-am revăzut.

ANCHETATORUL: Semăna cu el...

FIUL: Era el. Pentru o clipă a fost el. Chiar dacă numai pentru o clipă.

ANCHETATORUL: Cred că te-ai speriat.

FIUL: M-am bucurat. Era prietenul meu... dispăruse pe neașteptate.

ANCHETATORUL: Și acum?

FIUL (după o pauză): Acum am fost acolo. Și când ești acolo, nu mai e același lucru. Nu mai poți avea surprize.

ANCHETATORUL: Oriunde te-ai duce...

FIUL: Oriunde.

heblu

SCENA 10

(Mama, Fiul)

MAMA: Oriunde sunt animale sunt și căpușe.

MAMA: Se scarpină pentru că au păduchi, nu mai ai voie să te joci cu ei.

MAMA: În livadă e plin de albine.

MAMA: Păianjenii sunt veninoși.

MAMA: Cu cât sunt mai mici, cu atât sunt mai periculoși.

MAMA: Uite o urechelniță, calc-o repede!

heblu

SCENA 11

(Fiul, Anchetatorul, Mama)

FIUL (*în fața Anchetatorului*): Când aveam 12 ani, am scris o povestire. „Răzbunarea furnicilor”. În fiecare seară când se culca, un băiețel era înspăimântat că va fi mâncat de furnici. Nu era supărat pe ele. Știa că o merita. Într-o vacanță de vară, a omorât o mulțime de furnici... Promise de ziua lui o trusă de jucărie pentru detectivi. A studiat pe rând fiecare obiect și apoi, așa cum fac copiii, s-a atașat de unul singur. Lupa. Pe strada din fața blocului, o ținea în dreptul unei raze de soare, urmărea furnicile și le prăjea. Ardeau într-o secundă.

Într-o zi, mama a găsit povestirea. A
rupt foaia și mi-a spus doar atât...

MAMA: Mama e lângă tine.

heblu

SCENA 12

(Mama, Fiul)

MAMA: Ți-e frică de insecte?

FIUL: Nu mamă, îmi plac foarte mult.

MAMA: Nu e bine, sunt periculoase. Să te ferești.

FIUL: Dar sunt atât de mici...

MAMA: Și tu ești mic. Sunt peste tot, ai văzut în parc cum se urcase pe tine gândacul ăla? Dacă nu-l omoram...

FIUL: Era un cărăbuș, mamă.

heblu

SCENA 13

(Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Într-o dimineață, un coleg mai în vârstă și-a tras mâna când am vrut să-l salut. „*Ai fost la morți azi noapte... te-ai spălat?*” Apoi a râs, și m-a lăsat cu mâna în aer... Totuși, ce credea că fac acolo? Nu fusese niciodată la o crimă, venea tot timpul la costum iar duminica refuza să facă de serviciu pentru că, spunea el, e o zi sfântă și el nu poate lipsi de la liturghie. Aș fi vrut să-l întreb dacă ar fi refuzat să dea mâna și cu Isus după ce l-a înviat pe Lazăr sau după ce a înviat o fetiță doar atingând-o. Probabil ar fi făcut o moacă gravă și mi-ar fi atras atenția să nu iau numele Domnului în deșert. Așa

că i-am spus că singurul care s-a spălat
pe mâini în toată Biblia a fost Pilat din
Pont... Și uite că nu i-a folosit la nimic.

heblu

SCENA 14

(Fiul)

FIUL: Am febră, mamă. Sunt mic. Mi-e rău. Și tu vorbești întruna. Îmi spui să mă liniștesc, îmi pui comprese cu apă rece și îmi zici că totul o să treacă. Iar eu simt o amețeală teribilă și văd atunci un munte care crește și tot crește odată cu glasul tău. Cu fiecare vorbă. Si aş vrea să strig să taci, pentru că nu mai am loc să respir.

Dar poate că nu spun nimic sau tu nu auzi sau poate nu înțelegi ce vreau. Și atunci mă prefac că dorm.

heblu

SCENA 15

(Anchetatorul și Fiul)

ANCHETATORUL: De ce albine?

(Fiul tace câteva clipe)

FIUL: Ați privit vreodată înăuntrul unui stup? Pare un haos, nu? Și totuși, e greu de imaginat o organizare mai bună. Pentru că acolo e o ființă deosebită. Matca.

ANCHETATORUL: Un fel de regină...

FIUL: O regină... Cu zeci de mii de supuși care nu trăiesc decât pentru a avea grijă de ea...

ANCHETATORUL: Pentru că și ea are grijă... sunt copiii ei.

FIUL: Feromoni.

ANCHETATORUL: Cum?

FIUL: Secretă feromoni și comunică prin ei cu albinele... și uite-așa, fiecare dintre ele știe ce trebuie să facă... sunt doar niște roboți.

ANCHETATORUL: ... dar totul funcționează perfect.

FIUL: Perfect. Numai că există timp și în lumea albinelor.

ANCHETATORUL: *Există timp?* Da, trăiesc lucrează și mor...

FIUL: Și se revoltă.

ANCHETATORUL: Devine interesant.

FIUL: După un *timp*, când regina nu mai poate fi și mamă, trebuie să plece. Dacă nu pleacă, albinele nu o mai hrănesc și ea moare.

ANCHETATORUL: Pare destul de crud.

FIUL: O, nu ... E doar lupta pentru supraviețuire.

ANCHETATORUL: Supraviețuire? Își alungă mama...

FIUL: Dacă numai așa se poate... toată lumea e de acord că albinele sunt inteligente. Și uite, dacă la celelalte ființe puiul pleacă atunci când e destul de puternic, la albine trebuie să plece ea.

ANCHETATORUL: Pentru că dacă nu pleacă...

FIUL (*privindu-l în ochi*): Exact.

(*tăcere*)

ANCHETATORUL: Să revenim.

FIUL: Da. Să revenim.

(*tăcere*)

ANCHETATORUL: Să lăsăm puțin albinele... ele nu au remușcări...

FIUL: ...de aceea e ordine tot timpul în stup.

ANCHETATORUL: Ordine... bun, să vorbim despre asta.

(*pauză*)

FIUL: V-ați gândit vreodată să ucideți pe cineva?

ANCHETATORUL: De ce aș face-o?

FIUL: Pentru că atunci când ucizi, orice filosofie despre moarte ți se pare ridicolă. Nu credeți?

ANCHETATORUL: Nu suntem aici să filozofăm despre moarte. Și nu e o teorie. Mama ta a fost sugrumată.

FIUL: *Eu am sugrumat-o.* E atât de simplu. Nici nu vă imaginați. Să ucizi pe cineva la care te gândești sau poate pe unul care se nimereste lângă tine în autobuz. Și printr-un simplu gest, un singur act, în câteva secunde... Dar asta înseamnă să iei o decizie. Iar eu nu știam să fac asta...

Până în ziua aceea.

ANCHETATORUL: Ascult.

heblu

SCENA 16

(*Anchetatorul*)

ANCHETATORUL: Cine sunt toți morții ăștia? Nu i-am cunoscut niciodată. Dar ajuns lângă ei, trebuia să le reconstitui viața... poate nu viața... ultimele clipe, ultima zi... ultimele zile... cu cine s-au întâlnit, ce au făcut, ce au vorbit, ce au mâncat. Intram în casele lor și aveam voie să scotocesc peste tot. Orice putea avea importanță. Odată, am găsit pe frigiderul din casa unei femei ucise buletinul ei de analize medicale. Erau perfecte. Nu apărea niciun rezultat în chenar... În ipohondria mea, pentru o secundă, am fost invidios. Vedeam mâncarea proaspăt făcută pe sobă... nu apucase să se atingă de ea, iar mie-mi

era foame. Un bătrân ucis cu toporul își tăiașe cu o zi înainte doi metri cub de lemne și le stivuisse lângă zidul casei. Îmi notam tot. Aveau atâtea planuri... să termine casa, să mănânce, să treacă peste iarnă... Mi se părea că-mi lasă semne peste tot. Dar în final, selectam doar ceea ce era important pentru anchetă. Viața lor se reducea acum la atât.

Și ochii deschiși... întotdeauna aveau ochii deschiși.

heblu

SCENA 17

(Mama și Fiul, față în față, în picioare)

MAMA: Nu e voie!

(Fiul tresare, va putea avea reacții după fiecare replică a ei)

MAMA (*întinde mâna spre el*): Dă la mama să vadă.

MAMA: Ai scris prea mic.

MAMA: Ai scris prea mare.

MAMA: Te murdărești.

MAMA: O să întârzii la școală.

MAMA: Numai prostii desenezi.

MAMA: Nu mai ai voie să te joci cu ei.

MAMA: Nu ai dormit destul.

MAMA: Nu o să-ți placă filologia.

MAMA: Numai aiureli citești.

MAMA: Ți-am plătit meditații pentru
medicină.

MAMA: Nu e de nasul tău.

MAMA: Să nu te mai sune niciodată.

MAMA: Să nu o mai suni niciodată.

MAMA: E îmbrăcată ca o curvă.

MAMA: La ora 11 încă nu erai acasă.

MAMA: Te-a sunat tatăl tău?

MAMA: Oricum, nu aș veni la nuntă.

MAMA: Miroși a bere.

MAMA: Ori ea, ori eu.

MAMA: Vezi că e mai bine așa?

MAMA: Nu-mi place privirea ei.

MAMA: Începi să chelești. Uite o cremă.

MAMA: Mai bine șomer decât la ăia.

MAMA: Bine că ai renunțat la medicină.

MAMA: Trebuie să aduci și tu niște bani în casă.

MAMA: Mai bine te însurai cu cealaltă.

MAMA (*drăgăstos*): Vino la mama.

MAMA: Am fost la șeful tău. I-am făcut un scandal...

MAMA: Ți-am gătit ciorba ta preferată.

MAMA: De azi dimineață nu m-ai sunat deloc.

MAMA: Ți-am cumpărat o cravată.

MAMA: Deschide puțin gura. Ai o carie.

MAMA: E prea tânără pentru tine, ce-o să zică lumea?

MAMA: Ți-am făcut curățenie în cameră și am găsit o cutie cu prostii.

MAMA: Eu nu vin la nuntă, să știi.

MAMA: Uite, de-aia că nu mă ascuți ai rămas singur.

heblu

SCENA 18

(Fiul)

FIUL: M-am trezit foarte de dimineată.

Îmi place să mă trezesc foarte de dimineată. Mă uit pe fereastră. Nu e nimeni pe stradă. Oamenii dorm. Și asta îmi dă un sentiment de siguranță. Înseamnă că nu-mi pot face niciun rău. De aceea îmi plac diminețile.

Dar astăzi a fost altfel. Senzația că m-am trezit ultimul și că în toate casele, dincolo de ferestre, e o forfotă teribilă. De parcă toți așteptau să mă trezesc eu.

Apoi, după o vreme, văd primii trecători. Sunt grăbiți. Dimineța toți oamenii sunt grăbiți. Și asta nu pentru că ar fi în întârziere... Sunt doar curioși... în fiecare zi se poate întâmpla ceva... ceva ce nu li s-a mai întâmplat niciodată.

(pauză)

Mă privesc în oglindă și văd câteva fire albe de păr. Nu pot ieși așa. Trebuie să le smulg. Dar mi-e frică, mi-e frică de durerea pe care mi-aș provoca-o. Așa că le ascund printre cele care încă nu au albit. Acum mi-e bine.

Mă uit pe fereastră. Nu mai e nimeni pe stradă. Mă uit în oglindă, niciun fir alb. Stau în centru. Până la poștă nu fac decât 6 minute. Aș putea să mă opresc la o cafea. Dacă mă opresc, va fi o dimineață ca oricare alta. Da, aș putea să mai trăiesc încă o dimineață ca oricare alta. Dar ceva îmi spune că nu va fi așa. Până la poștă fac 6 minute. Timp suficient să mă pot răzgândi. Ar fi de-ajuns și două minute, sau chiar unul singur. Dar asta nu va schimba nimic. Ar fi doar o amânare. Mă îmbrac încet și cămașa se lipește de corpul meu. Transpir. Transpir imediat și mă gândesc că ar trebui să iau altă cămașă. Dar nu o fac. Mama s-ar supăra să mă vadă așa. Nu mă gândesc deloc la ea.

Dacă am fire albe, înseamnă că pot decide singur cum ies pe stradă.

heblu

SCENA 19

(Anchetatorul și Fiul)

FIUL: Asta e tot. M-a ironizat când i-am arătat cărțile pe care le-am cumpărat.

ANCHETATORUL: Poți să omori pe cineva din cauza unei ironii?

FIUL: De ce nu? Oamenii seucid și pentru mai puțin. Trebuie să fi avut cazuri în care o vorbă aruncată, așa în vânt, a adus cu ea moartea.

ANCHETATORUL: De ce albine?

FIUL: Putea fi orice. M-am gândit la albine pentru că de curând am văzut în oraș un târg al apicultorilor. Vă dați seama? În centrul orașului, au apărut pentru două zile zeci de tarabe cu tot felul

de ustensile pentru apicultori. V-ați fi imaginat că există sute de mici sau mari obiecte inventate de om pentru a culege mierea acestor ființe minuscule? Ei, bine, eu nu. Dar există. M-am plimbat o oră pe acolo și nu-mi venea să cred. Iar oamenii discutau serios, foarte serios. Poate mai serios decât discutăm noi acum. Dar ea nu a înțeles.

ANCHETATORUL: Nu e un motiv

FIUL: Ce vreți să spuneți?

ANCHETATORUL: Nu e un motiv pentru a ucide pe cineva.

FIUL: Nu există niciun motiv pentru a ucide pe cineva... dacă ar exista, toți oamenii ar fi tentați să o facă

(pauză de tăcere)

ANCHETATORUL: Există motive...

FIUL (*întrerupându-l*): *Dumneavoastră* trebuie să găsiți motive. Pentru unul ca mine nu mai contează. Eu am făcut doar ceea ce puteam să fac. Sunt sigur că veți reuși.

ANCHETATORUL: Să reușesc?

FIUL: Da, să găsiți un motiv... pentru a lua o decizie (*ia lupa de pe masă și o pune la ochi privind prin ea obiectele de pe masă*) ...păcat că nu se poate folosi altfel

ANCHETATORUL: Altfel?

FIUL (*întorcând lupa*): Dacă ai un ochean, atunci când îl întorci vezi totul mai mic și mai departe. În timp ce lupa...

ANCHETATORUL (*îi ia lupa și o reaşază pe masă*): E doar un obiect. Să revenim la tine... ai avut insomnii? În ultima vreme?

FIUL (*puțin derutat de întrebare*): Ce legătură are?

ANCHETATORUL: Când nu reușești să dormi, te gândești la tot felul de lucruri... și tot gândindu-te, iei decizii... unele pe care nu le-ai lua cu mintea odihnită.

FIUL: V-am spus când am hotărât...

ANCHETATORUL: Mi-ai spus multe lucruri.
Acum răspunde-mi la întrebare: ai avut
insomnii?

FIUL: Aș fi preferat... nu-mi place să dorm
(*pauză*) ...nu mi-a plăcut niciodată

ANCHETATORUL: *Ai fi preferat...* înseamnă
că dormi bine.

FIUL: Nu am spus asta... am spus doar că
mi-e teamă să adorm.

ANCHETATORUL: Nu ai spus *asta!*...
Teamă?

FIUL (*după o clipă de tăcere*): *Visați?*

heblu

SCENA 20

(Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Visa mereu că zboară.

Florin era prietenul meu cel mai bun...
grădiniță, școală, facultate și armată...
nu ne-am despărțit niciodată... Își
amintea fiecare vis cu lux de amănunte.
Și în toate zbura... și în toate apăream și
eu. Fii atent, zicea, am visat că zburam
către școală și tu erai pe strada Secerei
cu un ghiozdan greu pe spate și te
strigam, dar tu nu mă auzai și atunci
făceam câteva viraje și din copaci
cădeau frunze și abia atunci te uitai în
sus și mă vedeai... sau altădată a visat
că zbura în ora de chimie și s-a oprit
deasupra profei și și-a scos o țigară și
îmi făcea semne să vin să-i dau un foc.

Într-o zi am fost la scăldat pe malul râului. A ațipit câteva minute, iar când s-a trezit mi-a spus că a visat că a zburat până în dreptul unui curcubeu, a dezlipit din el linia roșie și cea verde și le-a adus pe malul râului unde îl așteptam eu. Pe cea verde mi-a dat-o mie și am început să pescuim cu ele ca și cum erau două bețe. Și, de fiecare dată, după ce-mi povestea un vis, mă întreba: *Și tu, ce-ai visat? Eram și eu în vis?*

Nu. Nu-l visam. De fapt, eu nu am visat niciodată pe cineva cunoscut. Erau doar fețe străine... și visele mele erau absolut ilogice: mă urcam în autobuz și coboram din tren, desfăceam o banană și în secunda următoare mușcam dintr-un măr... dar cel mai ciudat era altceva: eu nu am visat niciodată color. Toate visele mele erau alb-negru.

heblu

SCENA 21

(*Anchetatorul și Fiul*)

FIUL: Visați?

ANCHETATORUL (*ignorând întrebarea*):

Dacă îți era teamă să adormi, înseamnă că aveai coșmaruri. E adevărat?

FIUL: De mic copil. Mă ridicam în fund și începeam să strig. Așa că noaptea, mama mă lega de ea cu o sfoară... se temea că o să sar pe geam. (*râde*) Dar eu nu făceam decât să urlu, stăteam nemișcat și urlam... vă imaginați? În rest, eram un copil cuminte. Doar atât: urlam în somn... (*face o pauză, privindu-l lung pe Anchetator*) Aveți o profesie cumplită. Visați des toți morții pe care îi vedeți, crimele și... criminalii?

ANCHETATORUL: Niciodată. Deci ai coșmaruri...

FIUL: Vreți să știți dacă am unul în care ucid? Doar unul. Unul care se repetă.

heblu

SCENA 22

(Anchetatorul și Fiul)

FIUL: Plec de la etajul unei clădiri cu multe apartamente. Singurul lucru la care mă gândesc e că am ucis din nou.

Scările și balustrada sunt pline de sânge... mult-mult sânge... văd chipuri hidoase în ușile întredeschise. Nimeni nu pare să mă recunoască, pentru că nimeni nu spune nimic. Dar eu îi cunosc, așa că îi salut politicos. Nu-mi răspunde nimeni, iar chipurile dispar după ușile care se închid cu zgomot.

Nu au cum să mă prindă...mi se pare imposibil să mă bănuiască.

Și totuși, când ies pe stradă mă aștept să fiu oprit. Dar strada e pustie. Nu

știu încotro să o iau, însă imediat văd o dâră de sânge... o cărare. Pornesc pe ea și se termină brusc pe un trotuar. E cald. E foarte cald. Soarele mă arde teribil și singura umbră la care m-aș putea adăposti e umbra mea. Știu că e imposibil, așa că rămân nemișcat. Soarele devine tot mai puternic. Umbra mea rămâne și ea nemișcată, din neagră se face roșie, iar asfaltul de sub ea începe să se topească...

Simt miros de sânge. Îmi privesc mâinile, hainele... nicio picătură... și totuși... mirosul... *îi recunosc mirosul.*

heblu

SCENA 23

(Fiul și Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Și ce se întâmplă?

FIUL: Fug.

ANCHETATORUL: Fugi? Și... ești sigur?

(Fiul îl privește uimit)

ANCHETATORUL: Ești sigur că erai tu?

FIUL: Știam

ANCHETATORUL: A, deci nu ai visat și
cum ai ucis?

FIUL: Nu, visul începe întotdeauna după.

ANCHETATORUL: Prin urmare nu știi
cum e...

(Fiul îl privește nedumerit, apoi zâmbeste)

FIUL: Acum știu... Dar chiar, când anchetezi așa de mulți ucigași, nu e posibil să te vezi și tu unul dintre ei? ...Vreți să știți de ce am ucis-o. Dar nu pentru dosar. Vreți dumneavoastră să știți. Pentru că vă e frică.

ANCHETATORUL: Frică?

FIUL: Vă e frică pentru că vă gândiți că poate și dumneavoastră ați fi putut să faceți asta... sau pentru că...

heblu

SCENA 24

(Anchetatorul)

ANCHETATORUL: E liniște în cameră. Nu reușesc să adorm. Închid ochii și încerc să văd un loc liniștit. Unul care să-mi aducă somnul... o plajă... ceva... Dar de fiecare dată, apare de niciunde un autobuz care oprește în fața mea. Încerc să urc și cineva mă strigă din spate. Întorc capul. Nu e nimeni, iar după o clipă, ușile autobuzului se închid cu zgomot. Îl văd plecând. Mi-e frică și deschid ochii. Apoi îi închid din nou. Și apoi iar.

Trei ore gardă, trei ore veghe, trei ore somn. Liniștea din cameră începe să mă îngrijoreze. Sigur au trecut deja

două ore din cele trei pentru somn. În paturile celelalte dorm alți soldați și niciunul nu se foiește, nu tușește, nu vorbește în somn. E frig și dormim îmbrăcați în uniforma militară. De aceea, îmi închipui că sunt singurul supraviețuitor pe un câmp de luptă. Încerc să mă ridic din pat... E prea întuneric, așa că rămân nemișcat. Vreau să închid din nou ochii, dar aud două voci pe coridor. Vocile îmi fac bine, sunt calde, îmi sunt cunoscute. Le ascult puțin și simt o toropeală plăcută.

heblu

SCENA 25

(Fiul și Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Sau pentru că?

FIUL: Nu știu... e ceva ciudat la dumneavoastră.

ANCHETATORUL: Nu ai de unde să știi.

FIUL: Aveți un fel de a...

ANCHETATORUL: Ești prima dată în fața unui anchetator, așa că nu ai de unde să știi dacă e sau nu ceva ciudat în felul în care decurge totul.

FIUL: A, da, sunt prima dată... dar vă purtați de parcă nu aș fi vinovat... sau cel puțin mă priviți astfel.

ANCHETATORUL: Ești?

FIUL: Mi-ați citit acolo... acuzația care mi se aduce... omor în familie. Iar eu am recunoscut.

ANCHETATORUL: De ce faci asta?

FIUL: Asta?

ANCHETATORUL: Puteai să spui că nu știi nimic, putea să o omoare altcineva.

FIUL: Răbdarea.

ANCHETATORUL: Cum?

FIUL: Nu aș fi avut răbdare. Pentru o clipă m-am gândit că aș fi putut înscena un jaf... dar mi se părea o pierdere de timp, pentru că oricine și-ar fi dat seama.

ANCHETATORUL: Pentru că nu știi să minți...

FIUL: Ba da, dar nu mai mult de două-trei fraze... apoi mă plictisesc.

ANCHETATORUL: Deci ai mărturisit din plictiseală?

FIUL: Poate. Trebuie să recunoașteți: adevărul pe care vi l-am spus nu e deloc plictisitor. Și apoi, îi datoram măcar asta mamei.

ANCHETATORUL: Crezi că e suficient?
(*Fiul îl privește nedumerit*) ...Ca să te ierte. Crezi că e suficient?

FIUL: Să mă ierte?! Am ucis-o foarte repede, nu a avut timp. Și dacă aș fi știut că ar putea după, nu aș fi făcut-o. Dar ea nu e niciunde acum.

heblu

SCENA 26

(Mama, Fiul – cu cărțile sub braț)

MAMA: Unde le-ai mai găsit și pe astea?

MAMA: Ce să spun, tu oricum ești alergic.

MAMA: Uite ce coperti roase au.

MAMA: Ți-am spus să nu mai cumperi cărți.

MAMA: Stupi? Foarte bine, va trebui să-ți pui flori în cameră.

MAMA: Asta îți mai lipsea.

MAMA: Trei volume! După primul o să te plictisești.

MAMA: *Veța albinelor!* E de acum o sută de ani!

MAMA: Citește doar capitolul despre trântori.

MAMA: De ce nu mă asculți? Cine te iubește ca mine?

(se aude zgomotul agresiv al unui roi de albine)

MAMA: Mă auzi? Mă auzi?

heblu

SCENA 27

(Fiul și Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Deci într-adevăr nu crezi...

FIUL: Are vreo importanță? Nu am de gând să port o cruce... sunt tâlharul cel rău...

ANCHETATORUL: Nu există.

FIUL (*mirat*): Da? Credeam că e o poveste reală.

ANCHETATORUL: Cel rău. Nu există cel rău și cel bun....există doar tâlhari.

FIUL: Păi și acolo? Pe cruce....nu erau doi și unul scapă... îl iartă Isus. Îmi plac poveștile cu Isus.

ANCHETATORUL: (*ironic*) Îți plac... de ce crezi că îl iartă?

FIUL: Păi... pentru că recunoaște că e vinovat. Așa ceva...

ANCHETATORUL: Nu.

FIUL: Nu?

ANCHETATORUL: Nu. Erau trei vinovați acolo. Îl iartă pentru că e și el vinovat.

FIUL (*mirat*): Isus nu era nevinovat?

ANCHETATORUL: Nevinovat? Tocmai preluase toate păcatele lumii.

(*pauză de tăcere*)

FIUL: Aha, și tâlharul voia să fie sigur că le preia și pe ale lui... păi și celălalt tâlhar de ce nu profită și el? Era cea mai bună ocazie.

ANCHETATORUL: Nu era pregătit. Mai avea nevoie de timp.

(*pauză de tăcere*)

FIUL: Timp. (*se gândește puțin*) Păi nu prea mai avea...

ANCHETATORUL: Așa e, dar spera să mai câștige. Întotdeauna credem că mai e timp.

FIUL: *Credem?*

ANCHETATORUL (*se repliază*): *Toți oamenii cred asta.*

FIUL: Nu și tâlharul cel bun... scuze, căruia i se zice bun... el se prinde că nu mai e timp și...

ANCHETATORUL: Și? Vor sfârși la fel.

FIUL: Păi nu, că unul merge în rai și celălalt în iad.

ANCHETATORUL: Lasă asta, oricum nu crezi... sau începi să te gândești?

FIUL: A, nu, e doar o poveste.

ANCHETATORUL: Îți plac poveștile.

FIUL: V-am spus...

ANCHETATORUL: Da. „Răzbunarea furnicilor”... un băiețel care se simțea vinovat

FIUL: A rupt-o.

ANCHETATORUL: Ca să nu te mai simți vinovat.

FIUL: Era doar o poveste...

ANCHETATORUL: Da, firește. Dar înainte să continuăm ancheta, înainte să mai declari ceva, aș vrea să-ți spun și eu o poveste.

FIUL: E adevărată?

ANCHETATORUL: Nu știi. Unii spun că da.

FIUL: Atunci aș vrea s-o aud.

ANCHETATORUL: Un pustnic bătrân, unul despre care se spune că era un sfânt, a fost întrebat de ce, deși e atât de aproape de Dumnezeu, e totuși trist. Iar bătrânul i-a spus: *Când eram copil, pășteam oile împreună cu alți copii. Și într-o zi am trecut pe lângă o livadă de smochini. Văzând că nu e niciun paznic, am intrat cu toții în livadă și ne-am umplut sânul cu smochine. Iar în timp ce fugeam de acolo, unui copil i-a căzut o smochină. Eu m-am oprit, am luat-o și am mâncat-o. Când îmi aduc aminte de ea, stau și plâng.*

(pauză de tăcere)

FIUL (obosit): De ce durează atât? Eu v-am spus ce-am făcut, iar acum nu trebuie decât să fiu pedepsit.

ANCHETATORUL: Dacă ești vinovat...

FIUL: Desigur, am recunoscut doar

(Anchetatorul tace lung)

FIUL: A, știi, pentru dumneavoastră nu e suficient să recunosc. Vreți amănunte, vreți să știți ce a fost acolo, ce am

simțit. Două ore din interogatoriu ați insistat să vă spun la ce mă gândeam în acele momente, dacă realizam ce fac, dacă eram stăpân pe mine. Pot să vă întreb ceva?

ANCHETATORUL: Ce anume?

FIUL: Toți anchetatorii fac asta?

ANCHETATORUL: E necesar pentru stabilirea vinovăției... a gradului de vinovăție.

FIUL: Gradului de vinovăție? Așa se spune? Uneori termenii juridici sunt în același timp ridicoli și amuzanți.

ANCHETATORUL: Pedeapsa se stabilește în funcție de...

FIUL: Da, știu ce o să spuneți... dar deși mi-ați pus o mulțime de întrebări, mi se pare că evitați una importantă.

ANCHETATORUL: Evit?

FIUL (*după o pauză*): Nu m-ați întreat niciodată ce simt acum și, nu știu de ce, am impresia că ați vrea să o faceți.

ANCHETATORUL: Da, există o formulă de final de declarație: "*recunosc și regret sincer*". Dar ești pregătit pentru asta?

heblu

SCENA 28

(Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Sunt de gardă. Trei ore gardă, trei ore veghe, trei ore somn. E seară și ninge. Încerc să nu mă gândesc la ea. Au trecut 3 luni de când sunt în armată. Din cei 80 de soldați ai unității sunt primul și probabil voi fi singurul pe care l-a părăsit iubita aici. Îmi place că sufăr... e cumva eroic... Toți sunt drăguți cu mine. Florin a vrut să facă gardă în locul meu. Am râs și i-am spus nu. Sublocotenentul m-a chemat la el și m-a întrebat dacă sunt în regulă și pot face garda. Nu o spune nimeni, dar toți sunt îngrijorați gândindu-se că nu e bine ca unul părăsit de iubită să stea

3 ore noaptea pe un câmp. Cu o armă cu gloanțe reale.

Îmi privesc pușca și apoi îmi introduc degetul mic în țeava ei... prin spațiul ăla ar trece glonțul dacă... Faptul că am arma cu glonț la mine îmi dă un sentiment straniu de putere. Fac gestul pe care aproape oricine în situația mea l-ar face: îmi sprijin bărbia de vârful țevii, palpez cu degetul arătător trăgaciul și privesc în gol. Nu e destul, așa că deblochez siguranța. Armez. Simt cum glonțul intră pe țeava puștii. *(pauză)* O clipă și, brusc, toată suferința dispare. Acum încerc să mă gândesc din nou la ea și constat surprins că nu mă doare. Las imediat pușca deoparte și încerc să mă gândesc din nou. Nimic. Ea nu mai e acolo. Zâmbesc în întuneric și-mi dau seama că sunt fericit. Îmi aprind o țigară și privesc flacăra brichetei. O las așa să ardă și scot din buzunar scrisoarea ei de adio. Arde repede, e doar o jumătate de pagină. Aud râsete, probabil colegii au făcut rost de vodcă.

heblu

SCENA 29

(Fiul și Anchetatorul)

FIUL: Vreți să mă audiați din nou...

ANCHETATORUL: Există unele neclarități.

FIUL: Neclarități?

ANCHETATORUL: Nepotriviri. Ai spus că dimineața ai ridicat un colet cu cărți de la poștă...

FIUL: Așa e.

ANCHETATORUL: Apoi ai mers direct acasă?

FIUL: Sunt două străduțe.

ANCHETATORUL: Te-ai întâlnit cu cineva?

FIUL: Străduțele erau pustii.

ANCHETATORUL: Te-ai oprit... undeva?

FIUL: Nu, oricum nu era nicio cafea în drum...

ANCHETATORUL (*întrerupându-l*): Nu neapărat asta, întrebam dacă te-ai oprit...

FIUL (*întrerupându-l și el*): Vreți să știți dacă am șovăit? Nu, nu m-am oprit.

ANCHETATORUL: Iar când ai ajuns...

FIUL (*îl întrerupe din nou*): I-am arătat cărțile despre albine, ea m-a întrebat unde o să țin stupii... *în camera mea, mamă!* ... am prins-o cu ambele mâini de gât, am strâns cu putere și în câteva secunde s-a terminat totul.

(*pauză de tăcere*)

FIUL: Și acum?

ANCHETATORUL: Acum?

FIUL: Da, acum, după atâtea audieri, când presupun că ați aflat totul, ce urmează? Trebuie să luați o decizie... eu am pledat vinovat... așa se spune, nu?

ANCHETATORUL: Sfoara.

FIUL: Sfoara?

ANCHETATORUL: Da. Sfoara cu care i-ai legat mâinile.

(Fiul îl privește uimit)

ANCHETATORUL: La început m-am mirat. Era destul de evident că a fost sugrumată și mi s-a părut o cruzime să i se lege mâinile. Mai ales că nodul era foarte strâns... Ai spus că nu a încercat să se apere.

FIUL: Nu.

ANCHETATORUL: Exact. Și atunci de ce să îi legi mâinile?... *(îl imită) „Am prins-o cu ambele mâini de gât, am strâns cu putere”.* Așa ai spus, nu?

FIUL: Așa a fost.

ANCHETATORUL: Și nu a încercat să se apere pentru că avea mâinile legate...

FIUL: Nu avea mâinile legate.

ANCHETATORUL: Nu. Îți amintești bine. Legistul mi-a spus că i-au fost legate după ce a murit.

(Fiul îl privește uimit, derutat)

ANCHETATORUL: *După* ce a murit.
Ciudat, nu?

FIUL (*ezitând*): Nu știu.

ANCHETATORUL: Nu știi dacă e ciudat?
Îți spun eu că e ciudat. De ce să legi
mâinile unui mort? De ce să faci un
nod triplu cu care să-i rupi oasele
încheieturilor? Doar dacă ...

(Fiul îl privește întrebător)

(Anchetatorul îi întinde un act)

FIUL: Ce e asta?

(Anchetatorul tace)

FIUL (*citește*): Raport de expertiză
medico-legală psihiatrică... (*se oprește
din citit*) V-am spus că nu e necesar.

ANCHETATORUL: Era obligatoriu... de
fapt, citește doar concluziile.

FIUL (*citește*): Comisia apreciază că, în
momentul comiterii faptei, inculpatul
avea discernământul abolit... (*îl privește
nedumerit pe Anchetator*) ...ce e asta, ce
înseamnă asta?

heblu

SCENA 30

(Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Lumea e plină de ură.

Așa se spune. Și ciudat, asta o face mai suportabilă. Asta dacă poți și tu să te urăști pe tine... Și reușești dacă nu te minți tot timpul.

Așa se spune. Dar uite că nu, lumea e plină de iubire: mama îl iubea, el o iubea. Și atunci? Nu ne mai rămân decât psihiatrii. Să explice ei. Și au explicat-o. După ce am cerut expertiza, am stat ca pe ace: nu știam ce așteptam... nu știam ce voiam. Aveam impresia că îi întrebasesem dacă pământul e rotund. Da, e rotund, au răspuns ei (*citește din raportul de expertiză*): "Afectivitate:

tocire afectivă, labilitate emoțională, anxietate”. Un medic din comisie, cu care mă cunoșteam, mi-a zis: ”mă, da ce întrebări ne-ai pus, te-ai implicat, nu glumă”. M-am implicat? Am pus niște întrebări, atât. Iar ei, specialiștii, au dat niște răspunsuri (*citește din raportul de expertiză*): ”contact psihic relativ facil, cu note de suspiciozitate și interpretativitate”. Ce cuvinte complicate! Ce le-a spus? S-a prefăcut? I-a manipulat? I-am manipulat? (*citește din raportul de expertiză*) ”...avea discernământul abolit în raport cu fapta pentru care este cercetat”.

heblu

SCENA 31

(Mama)

MAMA (*duios*): Dormi... nu am înțeles niciodată mamele care se plâng când copiii lor nu dorm. Tu dormeai... erai cel mai cuminte copil. Dar sufeream, pentru că eu trebuia să-ți vorbesc tot timpul, să am grijă de tine... iar când dormeai, nu puteam face asta. Era ca și cum mi te-ar fi răpit cineva. Unde erai atunci? Când tresăreai, *mă gândeam* că mă visezi pe mine. *Știam*. Pe cine altcineva ai fi putut să visezi? Nu știe nimeni, dar uneori, când strigai în somn, te trezeam și îți vorbeam. Mai ții minte ce-ți spuneam? Nu ai cum, erai prea mic...

(*pauză lungă*)

Tatăl tău a fost un om bun, dar nu știa cum să se poarte cu tine (*râde*)... Îi era frică de tine. Iar eu îl iubeam și nu voiam să-i fie frică de nimic... Așa că nu l-am lăsat niciodată să te ia în brațe. Da, era un om bun... Dar când aveai trei ani, te-ai îmbolnăvit foarte tare. Medicii au spus că e foarte grav și am stat două luni internată cu tine... mai ții minte? Nu, erai mic... Iar când ne-am întors acasă, el plecase. Așa, pur și simplu... În aceeași zi, a murit și mama. Bunica ta. O mai ții minte? Nu, n-ai cum, nu ai văzut-o niciodată. Nu am lăsat-o eu. Nu trebuia să ți se întâmple nimic rău. Pentru ea, un copil nu învâța nimic decât dacă era pedepsit. Tu pedepsit?... Așa gândea ea. Așa făcea... aveam 17 ani când l-am sărutat prima dată pe tatăl tău. Iar pentru că eram obligată să-i spun tot ceea ce fac... i-am spus. Știi ce-a făcut?... Două săptămâni m-a închis în casă. Și asta n-ar fi fost nimic... În fiecare noapte mă trezea din 3 în 3 ore și mă puneă să citesc cu voce tare

psalmul 50... știi tu, cel de pocăință. Nu, nu știi... Un psalm!!! Nici nu știu cum auzise de el. Nu mergea niciodată la biserică. Niciodată. Nici măcar la nunta mea... Nu știai? Nu a venit. Iar eu n-am mai vorbit niciodată cu ea.

heblu

SCENA 32

(Fiul și Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Înseamnă că nu ești vinovat...

FIUL: Dar e o prostie...

ANCHETATORUL: În anumite circumstanțe, când nu există un motiv logic, modul de comitere al faptei și antecedentele medicale pot duce la concluzia că...

FIUL (*îl întrerupe*): Antecedente? Mama m-a internat de mai multe ori la psihiatrie pentru că aveam coșmaruri. Dar toți copiii au, nu?... (*revelație, agitat*) Asta m-a salvat!... Ea... ea din nou... antecedente?!

ANCHETATORUL: Da, a contat...

FIUL: Și acum?

heblu

SCENA 33

(Anchetatorul)

ANCHETATORUL: Dar în timp, toate astea se adună. Se așază cumva în tine. Ca niște piese de domino, dar pe verticală. Și într-o zi, se răstoarnă...

Când am ieșit din gardă, la miezul nopții, i-am povestit lui Florin. M-a strâns în brațe și mi-a spus că sunt un tâmpit. Peste 6 ore intram din nou în gardă, dar nu m-a trezit nimeni. La 7 fără zece, a sunat alarma. Am sărit ca ars și am vrut să-mi iau arma. Nu mai era acolo.

L-au condamnat la doi ani închisoare. Noaptea, Florin i-a spus sublocotenentului că sunt prea deprimat pentru încă o gardă și că va intra el în locul meu.

Mi-a luat pușca și la 6 era în gardă. La 7 fără un sfert a auzit pași în întuneric către postul lui și a crezut că e vreun coleg cu vodcă. L-a lăsat să se apropie. Florin avea mult umor, îi plăcea să se joace. "Vodcar, stai că trag!". Când spui "stai că trag", ridici arma din instinct. Glonțul a pornit imediat și l-a nimerit pe sublocotenent direct în frunte. Avea 23 de ani. Venise de curând din Academia Militară și noi eram primul lui pluton. Moșoiu... așa îl chema. Dar nu i se potrivea deloc numele... Era subțire și negricios, un băiat frumos, dar care testa mereu o privire dură... de comandant de pluton. Da, ochii mari, deschiși peste măsură și care parcă voiau să-ți arate că nu poți scăpa din raza lor. Dar nici ea nu i se potrivea... Privirea. După glonț, asta nu a mai contat.

Am rămas în camera de gardă. Arestul era acolo, iar când l-au adus pe Florin am simțit cât de violent poate fi mirosul sângelui. Fugise spre el și l-au găsit ținându-l în brațe.

Nimeni nu m-a întrebat nimic. Armata voia un dosar simplu: un soldat

neglijent și un ofițer căzut la datorie. Nu trebuia să se afle că sublocotenentul l-a lăsat să ia arma altui soldat. Cu glonțul *meu* pe țeavă.

Nu am spus nimănui nimic. Iar pe Florin nu l-am mai căutat niciodată. După ce a ieșit din închisoare, a plecat imediat în America.

Peste două săptămâni, sublocotenentul a fost făcut locotenent post-mortem.

heblu

SCENA 34

(Fiul și Anchetatorul)

FIUL: Și acum?

ANCHETATORUL: Nimic... Acum vei sta internat o perioadă la psihiatrie. Iar când vor considera că te-ai vindecat... pleci acasă.

FIUL: Acasă? Am ucis-o pe mama... cum adică vindecat?

ANCHETATORUL: Da, va fi o comisie de experți. Ea va verifica periodic...

FIUL: E atât de rece.

ANCHETATORUL: Cum?

FIUL: Limbajul ăsta... s-a terminat... ați putea vorbi altfel.

ANCHETATORUL: Cum altfel?

FIUL: Nu știu...mai aproape de...

ANCHETATORUL: M-ai întrebat, ți-am răspuns.

FIUL: Mă veți mai chema?

ANCHETATORUL: Nu...

(pauză lungă)

FIUL: Și dacă nu recunoșteam...

ANCHETATORUL: Cum?

FIUL: Că am ucis-o.

ANCHETATORUL: Era mai greu... mult mai greu.

(pauză)

FIUL: Ce vreți să spuneți?

ANCHETATORUL: A trecut prea puțin timp (*Fiul îl privește nedumerit*) ...de când ai ucis-o. Nu știu dacă ai înțelege (*pauză*) ...uite, la început ești liniștit. S-a întâmplat. Tocmai s-a întâmplat și nu mai e nimic de făcut.. Trec zile,

uneori săptămâni, și abia apoi începi să înțelegi ...

FIUL (*îl întrerupe*): Nu aveam de ales...

ANCHETATORUL: *Acum* nu mai ai de ales. Acum doar aștepți.

FIUL: Să aștept?... Nu așa trebuia să se termine. Am ucis și singurul lucru pe care îl *așteptam* era să fiu cât mai repede condamnat... Ce să mai aștept?

ANCHETATORUL (*dur, rece*): Da, aștepți... ani și ani... și nu se întâmplă nimic.

heblu

SCENA 35

(Fiul îmbrăcat în haine de spital, are în mână un cearșaf răsucit pe care îl tot înnoadă și de fiecare dată îi iese un laț)

FIUL: Noduri, mamă, noduri.

heblu

SCENA 35

(Anchetatorul)

ANCHETATORUL *(pe malul unui râu, așezat pe o movilă de pământ; are un rucsac pe spate):* Îmi place apa. Râurile. Stau câteodată pe malul râului și îl privesc cum curge. Îmi aleg întotdeauna un loc unde apa e adâncă. Aici râul pare că nu se mișcă. Suprafața apei e atât de fină, încât îmi vine să o mângâi. Întind mâna, dar nu am curajul. Așa că stau doar și privesc.

Astăzi nu am fost deloc la birou. E prima dată în 15 ani. Am sunat dimineața devreme și i-am spus șefului meu că am o problemă de familie. Mi-a spus că e în regulă. În regulă? Nu s-a mirat

deloc. Timp de 15 ani am venit primul la birou și nu am lipsit nicio zi. Probleme de familie? Dar eu nu am familie... ar fi trebuit să se mire, să-mi ceară detalii. Dar dacă nu ai familie, nimeni nu te întreabă nimic. Și ce să te întrebe? Aseară am deschis ușa casei și am văzut întunericul dinăuntru. Trebuie să fac trei pași până la întrerupător. Trei pași în întuneric. Dar nu i-am făcut.

(prinde cu mâinile curelele rucsacului)

Îl am de la un seminar de criminalistică. Toți participanții au primit câte un rucsac pe care e desenată o amprentă mare. Așa se obișnuiește. De obicei primim pixuri sau agende, dar uite că cineva s-a gândit la un rucsac. Dar eu nu prea am unde să-l port. Adică ar fi ridicol să mă duc cu el la birou. Acum însă se potrivește... pe malul râului e aproape firesc să ai un rucsac. Poți pune în el un sandwich, un cuțitaș, poate chiar o busolă sau o bluză mai groasă în caz că se face seară și e mai rece. Da, întotdeauna vin pe malul râului cu rucsacul.

(pauză)

Pe malul râului nu se întâmplă niciodată nimic. Și totuși, acum câteva săptămâni am găsit aici un bolovan foarte ciudat. Are forma unui cap de om... adică nu numai forma, dar are și două scobituri chiar în zona în care ar trebui să fie ochii. O piatră care privește. M-am uitat o singură dată la ea și apoi am pus-o în rucsac. De-atunci o port cu mine de fiecare dată când vin la râu. Uneori vorbesc cu ea. Dar nu o scot din rucsac... nu știu... ceva din privirea ei mă înspăimântă.

(se ridică și se îndreaptă spre malul apei, cu rucsacul pe spate)

Suprafața apei e atât de fină și nu va dura decât 50 de secunde să redevină imobilă. 50 de secunde... *(Se aude zgomotul produs de corpul căzut în apă)*

final

Data apariției: **aprilie 2018**

Editura UNITEXT a UNITER

Str. George Enescu nr. 2-4

București

www.uniter.ro

Tipărit la **MasterPrint Super Offset**

București